

Hulda Jensine Schrøder

- en livsberetning.

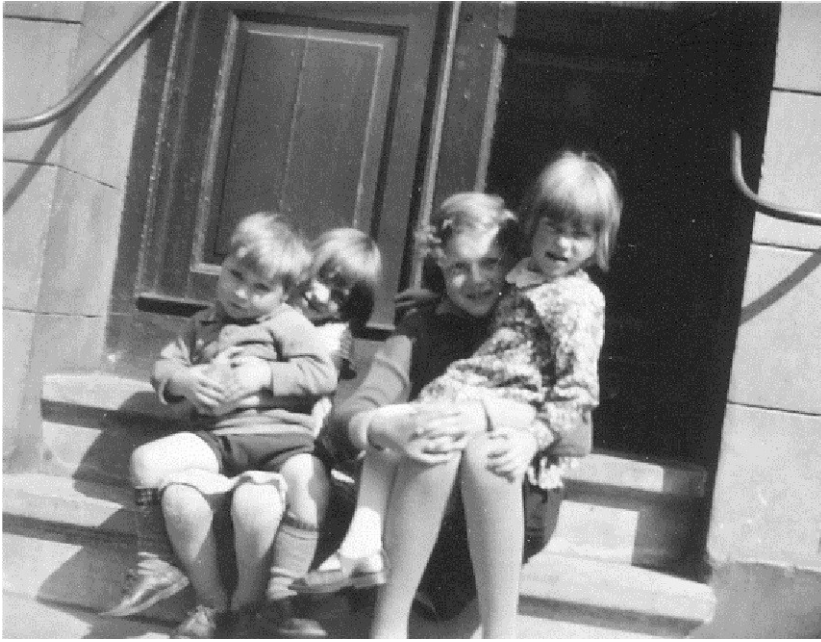
Hulda ville være blevet 100 år den 22.sep.2018. Min datter skrev en mail til mig og det fik mig til at tænke over min mors liv og levned. Derfor denne beretning som begrænses af den viden, jeg nu har.

Hulda blev født den 22.sep.1918 i Stavanger. På dåbsattesten står der den 2.september, men vi gik altid ud fra at mors fødselsdag var den 22. Mor er den ældste af tre børn, Olga Schrøder født den 30.juli 1920 og Karl Bernhardt Schrøder den 10. sep. 1922 . Huldas forældre, Betty Marie Akselsen (Olsen) og Carl Frederik Andreas Schrøder mødte hinanden i Stavanger. Betty født i Higrav, Hadsel sogn og Carl født i Sankt Jakobs sogn København.

Carl gik arbejdsløs som billedskærer i København. Han rejste til Stavanger med Rejse- og Arbejdsløshedsunderstøttelse fra sin fagforening. Betty Schrøder var rejst fra sin hjemstavn i Lofoten for at søge lykken i Amerika som sine halvbrødre, men krigen forhindrede det. I stedet fik hun et liv i Stavanger, hvor hun mødte en dansker og forelskede sig i ham, som man nu gør.

De blev gift den 19.maj 1917 i Sankt Petri kirke i Stavanger. Fælles bopæl på adressen Kongstensgaten 31, jfr. kirkebogen. Senere boede de i Bøkkersmauget 8. Hulda fortalte, at hun og Olga kørte barnevogn med lillebror Basse i. Der er meget stejlt i Bøkkersmauget og vognen kørte derfor fra dem ned ad bakke. Hulda blev så forskrækket

Den 13.aug.1923 kom familien til København, hvor de flyttede ind hos bedsteforældrene Hans og Ane Schrøder på Amagertorv 3, 4.sal .Hulda kendte antallet af trin, da det jo lå helt oppe under taget. Ved Folketællingen 1925 bor de i Nikolajgade 21, 1.sal. på et tidspunkt mellem 1932 og 1934 flyttede de til Havnegade 13 B, 2.sal.

Hulda fortalte, at hun blev flov over at børnene brugte ordet ”dåsen” i dåseskjul, for det betød ”kussen” på norsk. Hulda står på billedet med sin søster Olga. ”Sådan så vi ud da vi kom fra Norge”, fortalte hun. Hulda`s mor havde syet tøjet til pigerne, og de var meget fornuftigt klædt på – måske lidt for norske i udtrykket.

Hulda går i Vestervoldgades skole i årene 1925 – 1932 (3. – 7.kl.). Hendes bedste karakterer var i faget Haandarbejde. Historie interesserede hende ikke. Hulda fortalte, at hun fulgtes med læreren op i klassen, så kom hun jo ikke for sent. Hun fortalte også, at børnene spyttede på trappegelænderet. Der er klassebilleder fra første klasse (25 elever – piger) og fra syvende klasse (29 elever - piger). I syvende klasse ser Hulda meget voksen ud. Der er ingen tvivl om, at Hulda hjalp sin mor med at sy i hele sin ungdom og også senere, da hun flyttede hjemmefra.

Klassebilleder fra 1.klasse og 7.klasse fra Vester Voldgade skole

Til Huldas bedste ungdomsminder hører opholdet på sommerlejren i Horserød hver sommer i 6 uger i årene 1930 – 1933. Hun fortalte med glæde om de mange venner ,hun fik ,og om det sjove samvær hun også havde med de voksne. Hendes poesibog blev flittigt brugt i årene 1932 og 1933 og vidner om mange gode minder.

Mor , far og farfar besøger
Horserød . 1932-33

Huldas far havde gennem flere år et svagt helbred. Hendes mor syede for konen til minister Krag, og hun gav Huldas far 100 kr og sørgede for, at han kom på rekreation ved Folkekuranstalten ved Hald i august 1928. Skuespilleren Malberg var også derovre.

Hulda på Bispebjerg 1935. Besøgte farens grav.

Hulda har fortalt, at hun i sin ungdom gik med en sele, som tvang hendes skuldre tilbage. Derved skulle det give hende en mere rank holdning. Hendes tænder blev også reguleret, fortalte hun. Som vi ser hende med badetøjet uden for badeanstalten ved Langebro, ser vi en høj slank pige.

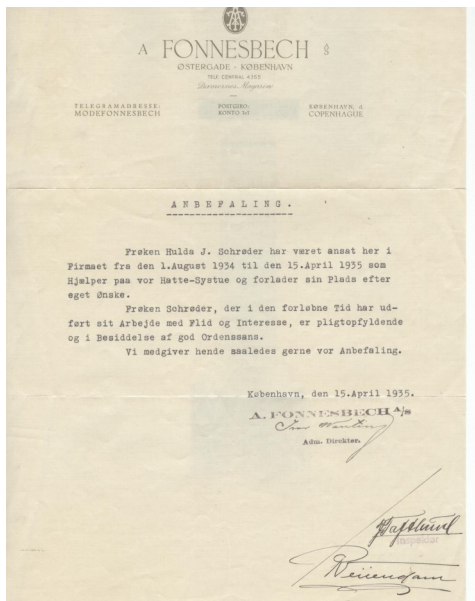
”Da vi kom fra Norge, kunne vi stå på ski”, fortalte hun. Hun var i god fysiske form langt op i livet. Cyklen var hendes transportmiddel hele hendes arbejdsliv.

Hulda sidder udenfor moderens kolonihavehus på Bispebjerg sammen med sin fætter.

Hulda bliver konfirmeret 16 oktober 1932 i Holmens kirke. Hun gik arm i arm til kirken med sin stolte far. Glarmester Gotthardt (stuen) afholdt middagen for Hulda, da de havde en ovn til flæskeste-gen. Hulda's mor syede konfirmations-kjolen. Hulda valgte selv stoffet - købt i Sørgemagasinet (havde kun sort/hvidt).

Hulda's far dør den 5.april 1935 på Øre-sundshospitalet af kræft i urinblæren. Fa-rens død rammer Hulda meget, da han var den forælder, som hun følte sig mest knyttet til. Mange år senere sagde hun til Knud, hendes mand, at hun savnede sin far. Hun er 17 år, da han dør og det berør-te hende resten af hendes liv.

Hulda kom i lære hos A. Fønnesbeck, Østergade, København på hatte-systuen 1.aug.1934 til 15.april 1935. Hun har fortalt, at hun blev taget ud af pladsen, efter sigende fordi Olga skulle i lære som frisør. Olga led af astma og kunne ikke klare arbejdet med hår skulle det vise sig. Men farens død kan også have spillet ind.

I en periode, 1. maj 1936-19. feb. 1938, var Hulda ansat på Løvens Kemiske fabrik i pakkeriet.

Af brevveksling fremgår det at Hulda var på ferie på Bornholm den 13. aug – 27. aug. 1937. De boede i Møllehuset i Allinge. De har besøgt Johns kapel, Østerlars rundkirke, Lyseklippen ved Rø, Gudhjem og Brændegårdshaven.

Engang i 1936 møder Hulda en ung mand ved navn Knud Maibom. Han er gørtler og laver til Huldas 18 års fødselsdag en lysestage med 2 lys. Jeg ved ikke om det er en forlovelsesgave, men det er da en mulighed.

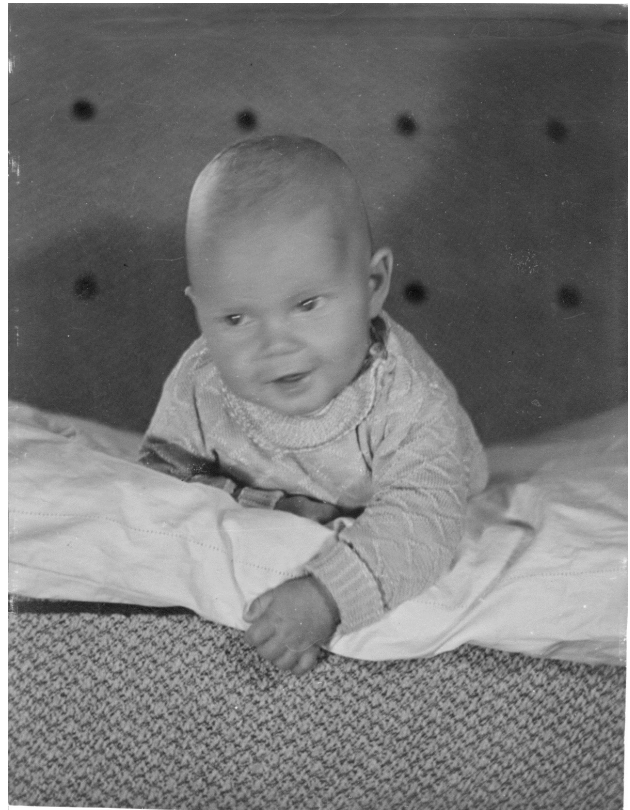
Hulda og Knud bliver gift på Københavns rådhus den 15. okt. 1938 sammen med 60 andre par. Fra rådhuset gik brudeparret til fotografen og bagefter hjem til Knuds mor til en frokost.

Brudeparret flytter ind i en lejlighed i Hjørninggade 14, 3. sal th. Her boede de 1938-39. Hulda har fortalt, at de købte Skænk, 2 lænestole, 4 stole og to taburetter, spisebord samt dobbeltseng for ialt 900 kr. De 300 kr. kom fra Hulda's konfirmation. Dette møblement havde mine forældre helt op i 1970erne. Min far omtalte selv de første år som de lykkeligste, og jeg tror det var gensidigt.

I april 1942 ankom min bror, Ivar, med storken. Det var en svær fødsel og Hulda's blodomløb til benene blev aldrig godt herefter. Hun var indlagt på hospitalet i nogen tid efter fødslen. De flyttede til Hirsevej 14, 3.sal th i Brønshøj. Der var indimellem luftalarm, familien nåede ikke altid ned i beskyttelsesrummet. Ivar fik så en gryde over hovedet som værn mod eventuelle bomber.

Vintrene i 1942 – 43 var som bekendt hårde. Døren til altanen stod på klem, da familien havde et lille nødkomfur ude på altanen. Men det betød bar at døren frøs fast åben. Naboen i opgangen ved siden af hed Pedersen. De kunne banke på væggen og altanerne lå ved siden af hinanden, så man kunne skrå ind over.

Hulda og Knud med den lille Ivar på Ravnsholmsvej hos Malmstrøms 1942

Cyklen blev flittigt brugt under og efter krigen. I 1946 den 29.juni tog den lille familie med båden til Aalborg. De cyklede på tandem med Ivar i barnestol. Det var en meget varm sommer, og historien fortæller at han var ved at falde af cyklen af træthed og varme. Turen gik over Løkken, Blokhus, Fjerritslev, Løgstør, Nibe, Rebild, Viborg, Herning, Virklund, Aarhus, Æbeltoft til Grenå. De tog båden Grenå – Hundested. Herfra båden Lynæs – Kulhuse og det sidste stykke til København. I alt cyklede de 490 km over 6 dage - boede på vandrehjem og kom hjem lørdag den 6.juli. Hulda fortalte, at en forbigående råbte til hende:” Hej søster. Du kan godt træde mere i pedalerne.” Knud sad forrest, så Hulda har vel taget en slapper.

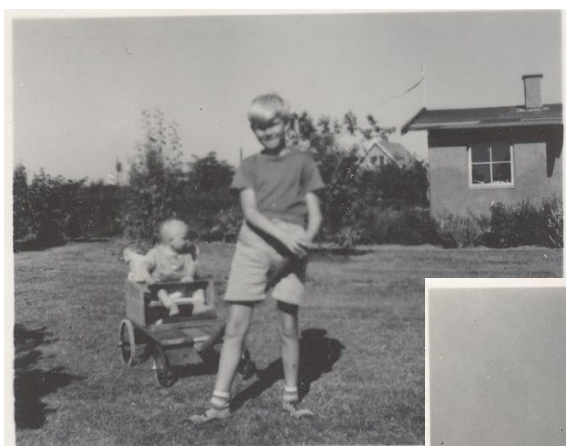
Ved folketællingen 1940 opgiver Hulda , at hun arbejder som defectrice på Løvens Kemiske fabrik - en arbejdsplads hun muligvis har haft frem til 1954. I perioder mellem 1938 og 1954 hjalp Hulda sin mor på hendes systue. Hulda fik ingen uddannelse, ikke fordi hun ikke havde evner for det. Men det lå ikke i tiden , at kvinder fra de lavere klasser tog andet end ufaglært arbejde. I 1954 tog Hulda arbejde på Farum kaserne i det kolde køkken – et arbejde hun beholdt til efter sin 60 års fødselsdag i 1978. Teknikken kom også ind på denne arbejdsplads, da soldaterne fik udbetalt kostpenge, som de så kunne bruge, hvor de lystede. Det betød, at der kom kasseapparat i køkkenet, en udfordring, som Hulda tog op. Hun kunne godt lide de unge mennesker og var ikke bleg for at fyre friske bemærkninger af til dem.

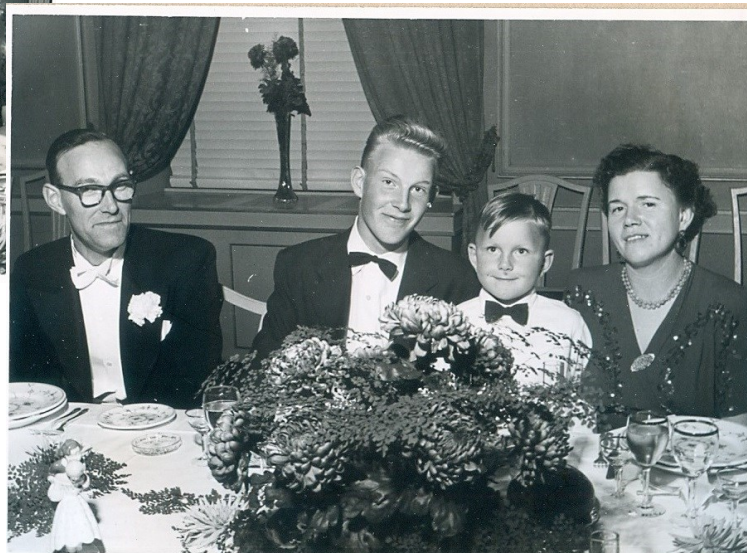
Den 1.okt.1947 købte og Knud en grund på Tværvej 5 (matrikel nr. 13a og 13i). Til at begynde med byggede de et sommerhus på grunden kaldet "Orion", senere bebyggede de grunden med et statslånshus på 74 kvm med fuld kælder. Her boede de i årene 1954 – 85.

Der skulle gå 9 år før Hulda igen blev gravid med mig. Hun havde vist haft en graviditet før, men fosteret sad uden på livmoderen. Jeg blev født 14 dage før tiden, da Hulda havde æggehvite i urinen. De kaldte mig Rudolf på fødeafdelingen, fordi jeg var helt rød i hovedet.

Ivar bliver konfirmeret den 7.okt.1956 og festen holdes i Officerforeningen i København. Til stor morskab løber jeg rundt og siger :”Alt er gratis”. Jeg kunne gå hen til en bar og hente sodavand uden det kostede noget. Det var jeg ikke vant til.

Pengene var ofte små og Hulda fortalte, at husholdningspengene ikke altid rakte til en hel måned. Vi skulle frem til slutningen af 60'erne før opsvinget satte igennem. Vi fik bygget til over terrassen, købt ny bil og campingvogn. Der var også råd til udenlandsrejser - godt nok på camping.

I 1963 havde Hulda og Knud sølvbryllup. Det var en stor fest afholdt over to dage. Den første dag med familien, den anden dag med venner og naboer. Der blev dækket op i det store kælderrum og på anden dagen blev bordet flyttet og en bar sat op i hjørnet. Ivar og fætter Ole lå inde som soldater, og havde selvfølgelig uniform på. Det var som jeg husker det den største fest i familien.

Vores første bil var vist nok en Chevrolet 1926. Men i 1960'erne fik vi råd til en ny bil, godt nok kun en Fiat 850, men den bragte os da over Grossglockner til Klagenfurt i Østrig. Hulda sad på bagsædet oven på bagagen, og jeg sad på forsædet med kort. Teltet lå på tagbagagebæreret. Bilen stønnede. Jeg husker også en ferierejse til Rhinen med et smut ind i Frankrig til byen Reims.

I marts 1965 fløj Hulda og Knud til Malaga i Spanien en uge. Kort efter faldt den rejseleder de havde på deres tur ned med et fly fra Malaga til Tanger. Det berørte mine forældre.

Min bror Ivar boede i kælderen de sidste år han boede hjemme. Han var udlært mejerist og arbejdede bl.a.på Farum– Værløse mejeri, Enigheden og Solbjerg i København. Han flyttede hjemmefra i 1967 og jeg flyttede til Haslev i 1974. Hulda kunne ikke vænne sig til, at vi var væk. Jeg fik med jævnet mellemrum en postkvittering med penge ”til en god middag”, som Hulda skriver. Det var i det hele taget en opbrudstid for Hulda. Hendes søster, Olga, dør i 1970, hendes bror, Carl Bernhardt, dør i 1974 og hendes mor dør i 1975. Hele hendes egen familie forsvinder og hun sidder tilbage, som den der skal tage sig af fordeling af arv og begravelse.

Hulda holder op med at arbejde omkring 1980. De sælger huset på Tværvej 1985 og flytter til Hovedgaden 82.b, st.tv. Her bor de frem til 1990. Deres guldbryllup fejrer vi i 1988. Hulda har fire børnebørn på dette tidspunkt i alderen fra 3 år til 19 år.

I slutningen af 1980erne tager Hulda og Knud på ture i Danmark med børnebørn.

Hulda er meget glad for sine børnebørn. Hygger med dem, masserer deres fødder og strikker til dem. Endnu den dag i dag kan mine børn fortælle om Hulda's dejlige fodmassage. I det hele taget lever hun meget i sin stille verden, altid i den ene ende af sofaen med sit strikketøj. Hulda er jo vokset op i et hjem, hvor man ikke sad uden noget i ”hænderne”.

Brikstoftes var som bekendt borgmester i Farum, og han arrangerede ture for kommunen pensionister. Selv om jeg opfordrede mine forældre til at deltage, skulle de ikke nyde noget af det. Officielt skyldtes det frygt for indbrud, men jeg tror, der stak noget andet under.

Ved siden af Farum Stadion blev der bygget et kvarter med ældreboliger kaldet Æblelunden. Her flyttede de som nogle af de første ind i nr.54 i 1990. Bebyggelsen består af rækkehuse i et plan med en lille have. Som sådan var det perfekt til to ældre, men min far havde det med at rode og spille høj musik. Det gik min mor noget på, da de ikke delte samme interesser for underholdning.

Fjernsynet var Hulda`s foretrukne medie og gamle danske filmklassikere gled over skærmen, også når børnebørnene var på besøg. Hulda havde med årene ikke så stort behov for at fare rundt.

I Hulda`s sidste leveår skrantede hun, blev opereret på Frederiksund sygehus, men helbredet blev ikke bedre af det. Hun beklagede sig ikke, men fortalte at energien var forsvundet fra hende det sidste år. Hun dør den 9.april 2002 på sin mor fødselsdag.

Jeg aftalte med min bror, at vi skulle være hos hende til det sidste. Jeg spurgte Hulda, om hun troede på gud, hvortil hun svarede klart:”Næ, jeg har ikke set ham. Har du?” Jeg spurgte hende, om hun havde haft et godt liv?. ”Jeg har haft en flink (dygtig) mand og to gode sønner”, sagde hun. Jeg tror, at Hulda havde tænkt meget på døden. Hun havde et indre savn, som kom til udtryk ved en resignation over tilværelsen fortrædeligheder. ,

Jeg har tænkt over, at de norske gener har spillet ind. Familien og arbejdsomhed betød meget, om også det ikke altid var sjovt. Det fremgår af breve og handlinger, at det materielle betød meget. Gaver og fysiske ting indgik i hverdagen. Det erstattede mange ord. Mod det sidste spurgte hun mig: ”Skal jeg dø nu”? ”Ja det tror jeg”, var mit svar.